

Nd. 623. Frumvarp til laga [298. mál]

um breyting á lögum nr. 14/1973 um heimild til að stofna fjölbrautaskóla.

(Lagt fyrir Alþingi á 94. löggjafarþingi, 1973—1974.)

1. gr.

6. gr. orðist svo:

Heimilt er menntamálaráðuneytinu að stofna til fjölbrautaskóla í samvinnu við önnur sveitarfélög, eitt eða fleiri, með því fyrirkomulagi, sem lög þessi gera ráð fyrir.

Nú gerir fræðsluráð tillögu um, að stofnað verði til starfsemi fjölbrautaskóla með sameiningu tveggja eða fleiri skóla í umdæmi þess, og er þá menntamálaráðuneytinu það heimilt, hafi samningar tekist um það með eignaraðilum skólanna.

Kostnaðarskipting skal þá fara eftir samkomulagi milli menntamálaráðuneytisins og mótaðila, er gert sé með hliðsjón af gildandi lögum um það nám, sem í boði verður innan skólans.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Þegar upphaflega var samið frumvarp til laga um heimild til að stofna fjölbrautaskóla, var ætlunin, að sú heimild næði einungis til stofnunar eins slíks skóla í Reykjavík. Í því frumvarpi var það ákvæði, að ríkissjóður greiddi 60% af stofn-

kostnaði skólans, en 40% greiddur af Reykjavíkurborg. Þetta ákvæði er í gildandi lögum.

Á sínum tíma var þessi kostnaðarskipting sett í frumvarpið með hliðsjón af áætlun um fjölda nemenda í skólanum og skiptingu hans á námsbrautir. Var þá við það miðað, að raska sem minnst þeirri kostnaðarskiptingu sem orðið hefði milli ríkis og Reykjavíkurborgar, ef byggt hefði verið yfir þessa sömu nemendur eftir gildandi ákvæði um sérskóla og aðra skóla, sem fjölbrautanámið nær til.

Síðar þegar frumvarpinu var breytt á þann veg, að heimildin var ekki eingöngu takmörkuð við skóla í Reykjavík, var ákvæði þetta einnig látið ná til annarra byggðalaga. Þær athuganir, sem síðan hafa farið fram á möguleikum á að koma á fjölbrautanámi utan Reykjavíkur, hafa sýnt, að aðstæður þar eru mjög frábrugðnar því sem er í Reykjavík. Samsetning fjölbrautánámsins og það svið sem það tekur til, yrði í fæstum tilfellum hið sama. Skipting stofnkostnaðar í hlutföllunum 60 á móti 40 yrði flestum sveitarfélögum óhagstæðari en skipting sem reiknuð yrði út á sömu forsendum og gert var við fyrirhugaðan skóla í Breiðholti.

Það má þó ljóst vera, að lagabreytingu þessari er ekki ætlað að vera lausn til frambúðar. Nauðsynlegt er, að ákvæði um skiptingu kostnaðar milli ríkis og sveitarfélaga vegna náms á framhaldsskólastigi verði innan tíðar tekin til endurskoðunar og þau samræmd. Ekki eru augljósar forsendur fyrir því, að mismunandi ákvæði gildi um mismunandi tegundir skóla. Endurskoðun þessi er þó viðameiri en svo, að hún verði unnin á stuttum tíma. M. a. er hún tengd hugsanlegum breytingum á verkefnaskiptingu ríkis og sveitarfélaga, breytingum á tekjustofnum þessara aðila og breytingum á fyrirkomulagi sveitarstjórnarmála.

Breyting á ákvæðum um kostnaðarskiptingu í lögum um heimild til að stofna fjölbrautaskóla getur þó ekki beðið slíkrar heildarendurskoðunar. Nauðsynlegt er, að unnt verði að vinna áfram að bættri námsaðstöðu á framhaldsskólastigi utan Reykjavíkur. Lögin um fjölbrautaskóla eru á margan hátt ákjósanlegur grundvöllur til slíks en óneitanlega er gildandi kostnaðarákvæði þar nokkur þrándur í götu.

Að undanfögnu hefur verið unnið að áætlanagerð um framhaldsnám í formi fjölbrautaskóla á nokkrum stöðum. Má þar nefna Sauðárkrók, Austurland með skólakjarna á Egilsstöðum og í Neskaupstað, Selfossi og Keflavík. Auk þess er stefnt að því að koma á fót fjölbrautanámi í Kópavogi og Hafnarfirði, og fleiri staðir koma einnig til greina þótt undirbúningur sé þar lítt á veg kominn. Hve víðtækt fjölbrautanámið verður, fjöldi námsbrauta o. s. frv., kann að verða nokkuð mismunandi á þessum stöðum. Ræðst það m. a. af stærð þess svæðis, sem skólanum er ætlað að veita þjónustu, atvinnuháttum þar og því, hvaða skólastofnanir eru þar fyrir hendi. Því er nauðsynlegt, að nokkur sveigjanleiki sé í lögum um kostnaðarskiptingu, svo að hægt sé að beita þeim í samræmi við aðstæður á hverjum stað, og er það tilgangur frumvarps þessa.